

La veu d'en Guillem Bossacoma

Catalans de Fora, Nacionalitat latent (*Primera part*)

Aquest passat Nadal hem tingut la sort de tornar a comptar amb la presència de l'Anselm; el meu germà, qui com cada any per aquestes dates tornà als seus orígens visitant el nostre, i també seu en aquest període, Empordà inoblidable. En una de les innumerables tertúlies que solem tenir cada vespre a la vora del foc a recés de la tramuntana, que aquest any ha bufat amb força, va sortir el tema de que passaria amb la seva nacionalitat actual.

En primer lloc crec que a l'hora de prendre una decisió d'aquesta importància s'ha de tenir en compte un antic refrany castellà que deia: "Uno no es de donde nace sino de donde face" que traduït a modern be a ser quelcom com que l'important és el lloc on un viu el present i com és lògic un suposat futur. Sense que això hagi de representar que un s'oblidi del lloc on ha nascut que per nosaltres els Catalans és ben difícil. Per tant hem de pensar que ésser nacional d'un Estat pot tenir conseqüències jurídiques molt més importants que les de poder entrar en un país amb el passaport autòcton, o disposar del Document nacional d'Identitat de dos països alhora. I que aquests dos fets no són de cap manera prova de que efectivament es tingui la nacionalitat d'aquell Estat, simplement aconsegueixen donar títol a aquest article actuant com a nacionalitat latent. La qual no és altra que aquella que aparentment és té, però que fa molt temps que s'ha perdut en el moment en que se n'ha acceptat una altre i que de produir-se un conflicte jurídic, és provarà la seva pèrdua per la part contraria.

D'entrada s'ha de tenir en compte que la nacionalitat és una institució jurídica de Dret Internacional Privat (amb efectes de dret públic) que pot repercutir en tots els ordres jurídics, Penal, Civil, Constitucional, Laboral, Administratiu... Amb això sol "ella" mateixa ens avisa de lo important que pot arribar a ésser a l'hora de poder viure o simplement romandre durant un curt espai de temps en un territori concret. Per entendre aquesta dimensió, el professor Espinar Vicente ja ens feia una conceptualització quàdruple de la nacionalitat. En primer lloc la visió més primitiva, és a dir la sociològica que entén nacionalitat com a col·lectiu de persones individualitzades per la mateixa llengua i tradició o una comunitat diferenciada. En segon lloc ens la visió política en la que la nacionalitat és el vincle que uneix a cada individu amb un Estat, constituint l'instrument operatiu bàsic per a garantir la protecció dels drets i llibertats personals tant dins com fora de l'Estat . Així mateix, per alguns ordenaments jurídics la nacionalitat constitueix una qualitat que converteix a qui l'ostenta en destinatari de les seves normes. I com a última i moderna concepció tenim la de l'Estat embrionari, en el sentit que s'utilitza per a definir als col·lectius jurídicament vinculats a països que s'associen en torn a formules d'integració Internacional i dels que tots vosaltres en formeu part doncs els dos exemples que hi trobem son els E.E.U.U i la U. E.

Per tant, pel que fa a la nostre nacionalitat catalana, reconeguda per la Constitució al garantir el nostre Dret a l'Autonomia; un cop hem exercitat aquest Dret, la condició política resultant no s'acaba de correspondre amb l'accepció de nacionalitat des del punt de vista Estatal (de moment) encara que sí des del sociològic. La ciutadania Autònoma no arriba encara a constituir una situació vertaderament rellevant de la persona front l'ordenament jurídic el qual trobarem com ja he dit a cada pas que fem dins el territori Espanyol, Europeu i de qualsevol lloc del globus terraquí. D'altre banda el veïnatge civil, és a dir la residència continuada durant deu anys en un territori que tingui legislació civil autònoma com és el cas del Catalunya amb el Dret Civil Català, si constitueix una situació jurídicament rellevant enfront l'ordre civil (poca broma amb aquest ordre; regula els matrimonis, les successions, herències, propietats...) . Per tant els Catalans com a tal tenim nacionalitat enfront l'Estat Espanyol la U.E i la resta del món encara que de moment amb una esfera limitada a l'àmbit privat (civil), sotmetent-nos encara en quant a assumptes de dret públic (Assumptes penals, Administratius, etc.) al pes de la llei Espanyola. I aquestes dues s'han de sotmetre en els casos expressament regulats al que l'U.E digui com a expressió de nacionalitat més gran.

Bé des d'aquesta primera part de la "tertúlia" que vam tenir amb l'Anselm m'acomio esperant hagi despertat en tots vosaltres una idea del que realment es la nacionalitat i no del que aparentment o millor dit "latentment" sembla. ¡¡¡Fins la propera!!!. Continuarà...

El Butlletí som:

Pere Garriga, editor en cap i redactor.

Miki Sainz, editor.

Alba Pérez, César Alvaro, Manrico Fedi, Galo Gimenez, col.laboradors d'edició.

Aquest número ha comptat amb les col.laboracions de:

Pete Balsells, amb les seves paraules.

Josep LLauradó, amb un nou episodi de la Història de Catalunya.

Pare Ramon Martí amb la secció de personatges.

Anselm Bossacoma, Joan Bertran i Montse Jason amb els seus articles, i el Paco amb la seva crítica literària.

Joan Solà amb els viatges.

Guillem Bossacoma, qui ha fet sentir la seva Veu.

Xavier Traïd i Gállego amb el seu conte.